

Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı

15675
Gö-114

Sayı :19020089
Konu :Yazılı Soru Önergesi Cevabı

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI - TÜRKİYE HALK
SAĞLIĞI KURUMU - TİHE - ÇEVRE SAĞLIĞI
DAİRE BAŞKANLIĞI
27.09.2013 10:05 - 2013.5679.105858

15675

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 21/01/2013 tarihli ve A.01.0KKB.0.10.00.00-103764 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut TANAL tarafından verilen 7/15675 esas sayılı
“Deterjan türevi kimyasal temizlik ürünlerinin denetimine” ilişkin yazılı soru önergesinin
cevabı ekte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Bakan

EK: Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut TANAL tarafından verilen 7/15675 esas sayılı deterjan ve türevi kimyasal temizlik ürünlerinin denetlenmesine ilişkin yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORULAR:

Basın yayın kuruluşlarında yer alan uzman görüşlerinde deterjan ve kimyasal temizlik maddelerinin kanser hastalığının temel tetikleyicisi olduğu ibarelerine yer verilmiştir. Ayrıca temizlik sabunlarında kullanılan hayvansal yağların büyük çoğunluğunun domuz yağlarından imal edildiği yönünde de açıklamalarda uzman görüşlerinin detayında yer almaktadır;

1- Deterjan ve türevi kimyasal temizlik ürünlerinin denetlenmesi yönünde Bakanlığınızca yürütülen çalışmalar nelerdir? Oturmuş bir kimyasal temizlik malzemesi üretimi için üretim standardı ve denetim mekanizması var mıdır?

2- 2002 yılından itibaren kaç adet kimyevi temizlik maddesi yasaklanmıştır? Yasaklamalarda öne çıkan gerekçeler nelerdir?

3- Katı sabunların üretiminde domuz yağından faydalandığı yönünde açıklamalarda bulunulmuştur. Bu açıklamaların doğruluğunu veya yanlışlığı destekleyecek ne tarz çalışmalarınız olmuştur? Bu çalışmalardan elde ettiğiniz sonuçları da bizlerle paylaşır mısınız?

4- En çok yakalanan kanser türlerinin kadınlarda meme ve rahim erkelerde de kolon ve prostat kanseri olduğu uzmanlar tarafından açıklanmaktadır. Bu organların nemli ve açık uçlarının temas ettiği tek yer çamaşırlardır. Çamaşırlardan da alınabilecek tek kimyasal deterjandır. Bu doğrultuda uzman bir hekim olarak sizin görüşleriniz nelerdir? Eğer konunun doğruluk payı varsa önümüzde ki yıllar içerisinde artacak olan hastane kapılarındaki hastaları tedavi etmek için izleyeceğiniz yöntem nedir?

5- İleride yaşanabilecek kanser hasta sayısında yaşanabilecek olağanüstü artışlara karşı, hizmet binası, konunun uzmanı doktor ve teknik ekipman açısından hazırlıklarınız ne durumdadır?

CEVAPLAR:

Bakanlığımızca deterjan ürünlerine izin verilmekte iken Avrupa Birliği (AB) uyum çalışmaları kapsamında ulusal mevzuatın ve ürün güvenliğinin oluşturulması, kayıt dışı ürünlere müsaade edilmemesi, malların serbest dolaşımının sağlanması, tüketici bilincinin geliştirilmesi, çevre ve insan sağlığının korunması için kullanımına müsaade edilmeyen maddelerin tanımlanması ve etkin piyasa kontrolünün gerçekleştirilmesi ve gerekli alt yapının oluşturulması amacı ile 12.09.2005 tarihinde yayımlanan tebliğler ile bildirim usulüne geçilmiştir. Ayrıca AB müktesebatında yapılan değişiklik nedeni ile “Deterjanlar ve Deterjanlarda Kullanılan Yüzey Aktif Maddeler Hakkında Tebliğ” 23.12.2010 tarihli ve 27794 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 23.06.2011 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu kapsamda Bakanlığımızca ürünlerin bildirim kayıtları alınmakta ve piyasa gözetim ve denetimleri yapılmaktadır. AB mevzuatına uyumlu olarak deterjan ürünlerinin serbest dolaşımda olan ürünler olması nedeniyle 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun kapsamında bu ürünlerin güvenilirliğine yönelik denetimler yapılmakta, kimyasal temizlik malzemesi üretimine yönelik herhangi bir standart bulunmamaktadır.

İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut TANAL tarafından verilen 7/15675 esas sayılı deterjan ve türevi kimyasal temizlik ürünlerinin denetlenmesine ilişkin yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Söz konusu Deterjanlar ve Deterjanlarda Kullanılan Yüzey Aktif Maddeler Hakkında Tebliğ ile NTA (Nitrilotriasetik asit) ve tuzlarının kullanımı yasaklanmış ve Fosfatların kullanımına da sınırlamalar getirilmiştir. Ayrıca; 4703 sayılı Kanun gereğince ürün güvenliğine yönelik çalışmalarla orijinal ambalajı dışında açıkta deterjan satışına yasaklama getirilmiş ve buna yönelik denetimler gerçekleştirilmiştir. 4703 sayılı Kanun gereğince 2010-2013 yılları arasında yapılan denetimlerde açık deterjan satışının yapıldığı tespit edilen 144 işyerine toplamda 342.292,00 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Avrupa Birliği mevzuatı ile uyumlu olan 24/03/2005 tarihli ve 5324 sayılı Kozmetik Kanunu ile 23/05/2005 tarihli ve 25823 sayılı Kozmetik Yönetmeliği, kozmetik ürünlerin piyasaya arz öncesi izin işlemlerini kaldırarak bildirim ve piyasa gözetim-denetim sistemini getirmiştir. Bu nedenle kozmetik ürünlere Bakanlığımızca herhangi bir izin, ruhsat veya onay düzenlenmemektedir. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu tarafından kozmetik üretim yerleri ve piyasada yer alan ürünler denetlenerek güvensiz olduğu saptanan ürünler için idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Bu güne kadar Bakanlığımıza katı sabunların üretiminde domuz yağı kullanıldığına dair bir şikayet ulaşmamıştır. Ayrıca, yaptırılan denetimler neticesinde bu yönde bir tespitle bulunulmamıştır.

Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre 2015 yılından itibaren dünya genelinde en önemli ve birinci sırada ölüm sebebi kanser olacaktır. Ülkemizde de, kanser sıklığı ve kansere bağlı ölümler dünyadaki artışa paralel ve benzer oranlarda artış göstermektedir. TÜİK verilerine göre; 2002 yılında kansere bağlı ölüm %12 iken, bu oran 2009 yılında %20'ye ulaşmıştır.

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre kanserde görülen bu artışın üç temel sebebi yaşlı nüfusta meydana gelen artış, tütün kullanımı ve obezite salgınıdır. Ülkemizde; bunların yanı sıra, kanser kayıtçılığında yapılan iyileştirmelerle daha önce bilinmeyen vakaların kayda alınması da kanser istatistiklerindeki artışın bir diğer sebebidir.

Kanser oluşumunda sorumlu olan temel risk faktörleri, çevresel ve genetik faktörler olup bilimsel literatüre bakıldığında çamaşırlarda kalan deterjan artıklarının veya genel olarak kullanılan deterjanların bahsedilen kanserleri arttırdığına dair herhangi bir kanıt bulunmamaktadır.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.